

WIELKOBSZAROWA ANALIZA ZASIĘGU ZNISZCZEŃ W LASACH NA PODSTAWIE ZDJEĆ SATELITARNYCH SENTINEL-2

Agata Hościło, Aneta Lewandowska, Anna Mirończuk
Instytut Geodezji i Kartografii - Centrum Teledetekcji
www.igik.edu.pl; agata.hoscilo@igik.edu.pl

ROK 2017 - ROKIEM EKSTREMALNYCH ZJAWISK POGODOWYCH

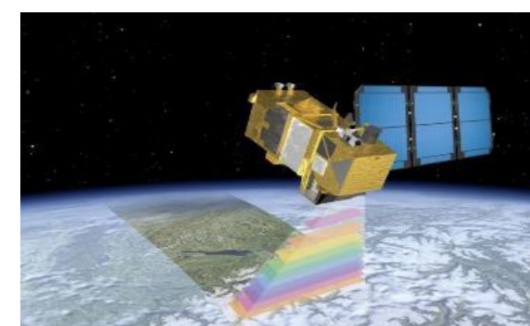
Zmiany klimatyczne i ocieplanie się klimatu powodują coraz częstsze występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych typu huragany, powodzie czy pożary. Naukowcy ostrzegają, że liczba ekstremalnych zjawisk w Europie będzie wzrastała [Haarsma i in. 2013; Forziero i in. 2016, 2017]. Rok 2017 został nazwany w wielu krajach rokiem ekstremalnych zjawisk pogodowych, klęsk żywiołowych i huraganów.

W 2017 r. huraganowe wiatry nie ominęły również Polski. W nocy z 11 na 12 sierpnia 2017 r. nad Polską przeszły gwałtowne burze, którym towarzyszyły porywy wiatrów dochodzące do 115 km/ha. Największe straty materialne odnotowano w województwach kujawsko-pomorskim, pomorskim i wielkopolskim.

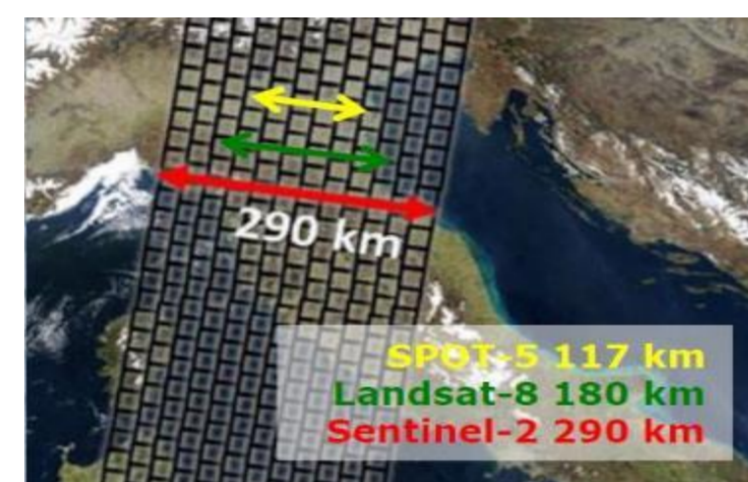
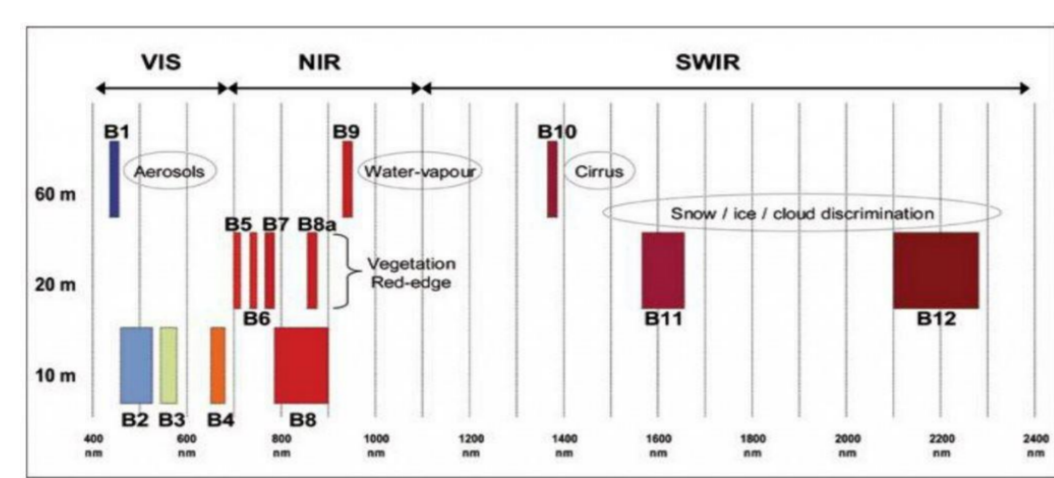
CEL PRACY

Zbadanie możliwości wykorzystania zobrażeń satelitarnych Sentinel-2 do określania zasięgu zniszczeń w lasach spowodowanych sierpniowym huraganem.

Misja Sentinel-2 to dwa siostrzane satelity:

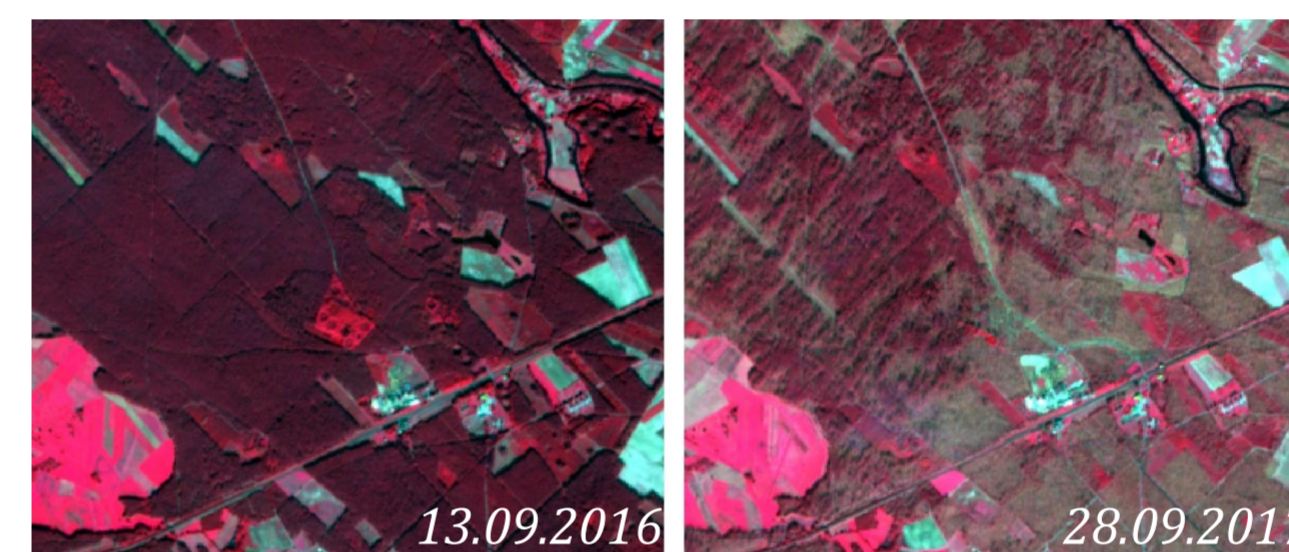
- 13 kanałów spektralnych
- rozdzielczość przestrzenna:
 - 10 m (4 kanały: widzialne + podczerwień),
 - 20 m (6 kanałów: bliższa i daleka podczerwień)
 - 60 m (3 kanały: do korekty atmosferycznej)
- szeroki pas obrazowania – 290 km
- skrócony czas rewizyty – 5 dni dla S2A&B

DANE I METODA

Dane Sentinel-2

- 14 par zdjęć przed i po przejściu nawałnicy:
 - 7 zdjęć przed nawałnicą (13.09.2016 i 30.07.2017)
 - 7 zdjęć po nawałnicy (24.08.2017 i 28.09.2017)

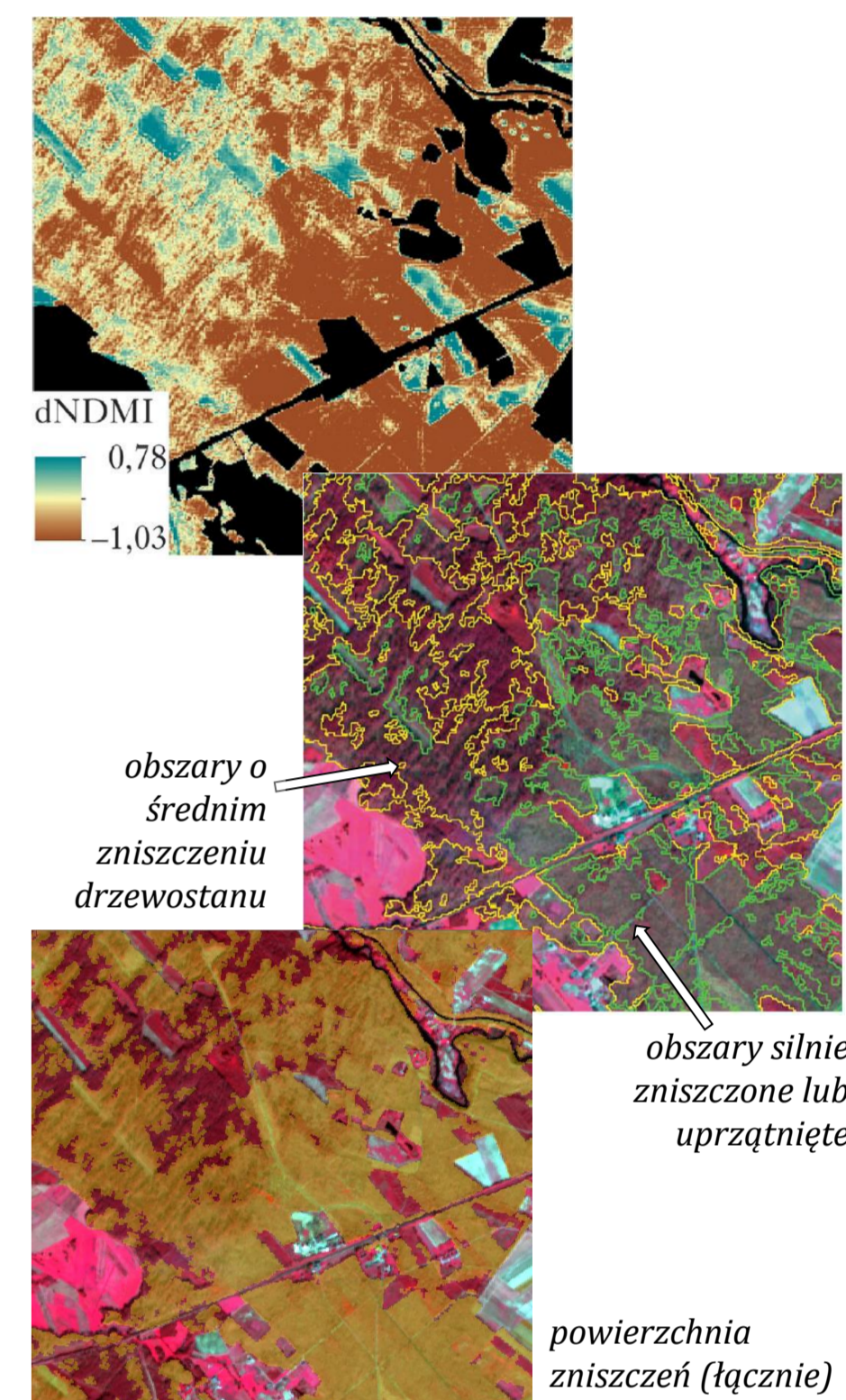

Znormalizowany różnicowy wskaźnik wilgotności (NDMI)

$$NDMI = (NIR - SWIR) / (NIR + SWIR)$$

gdzie: NIR k. 8 = 842 nm, SWIR k. 11 = 1610 nm

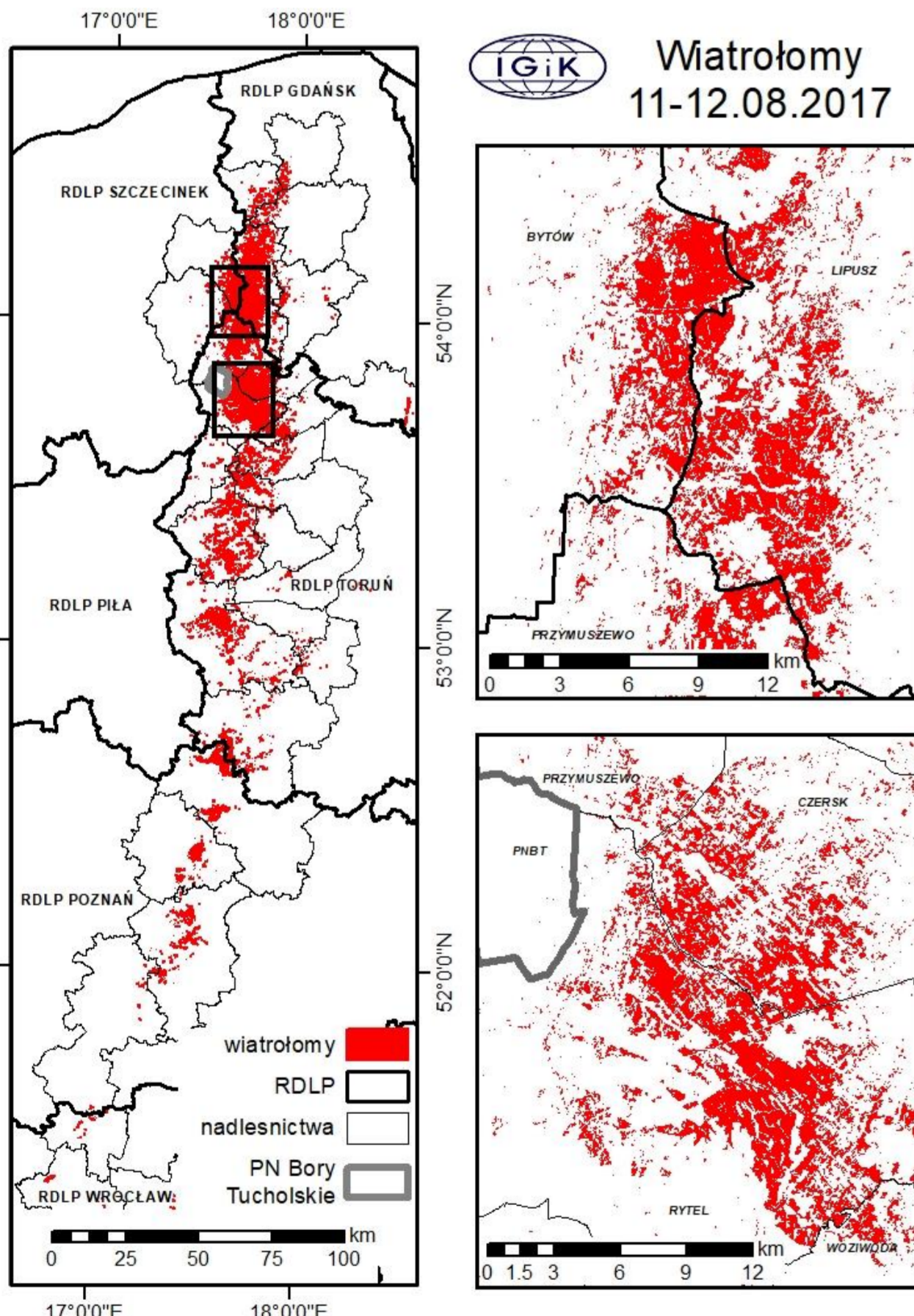
$$dNDMI = NDMI_{po} - NDMI_{przed}$$

WYNIKI

LP-Ac [ha]: pow. zniszczeń w Lasach Państwowych (LP)
LP-Ado [ha]: pow. do odnowienia (wg [BILP, 2017])
S2-Ac [ha]: pow. zniszczeń ogółem wg Sentinel-2
S2-ALP [ha]: pow. zniszczeń w LP (wg S2)
S2-Apoza [ha]: pow. zniszczeń poza LP (wg S2)

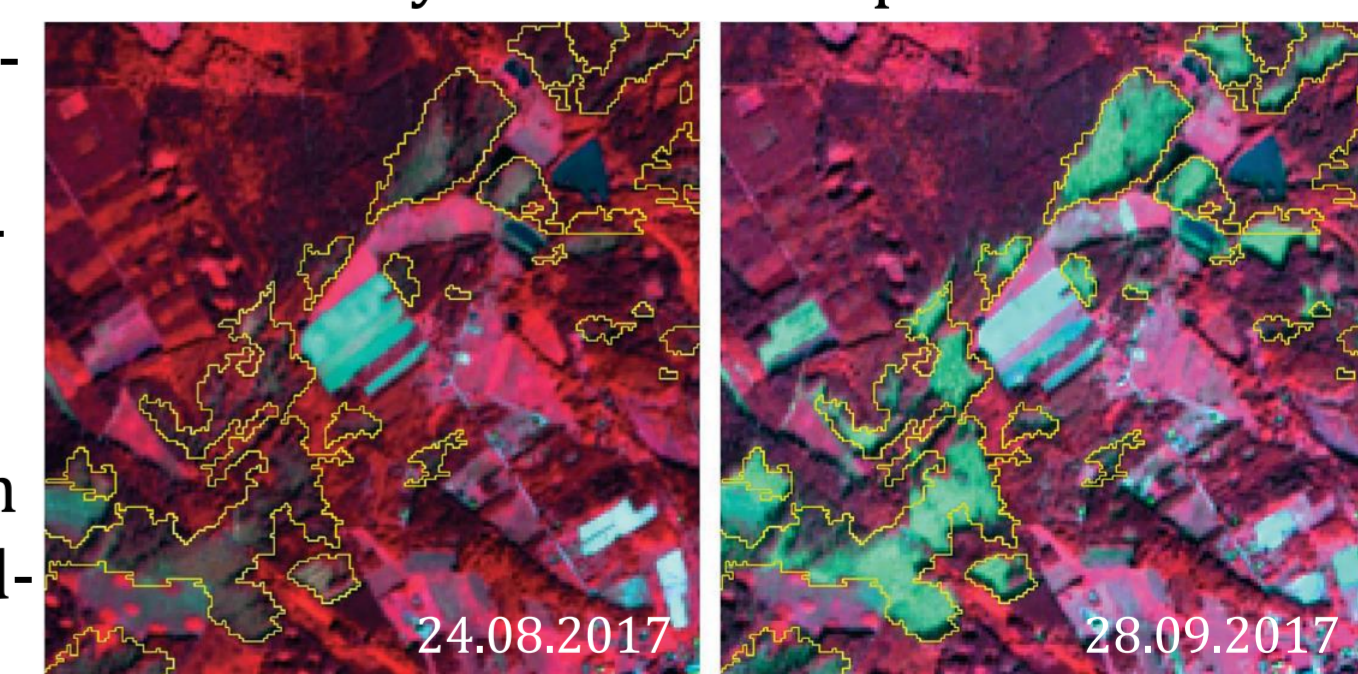
	LP-Ac	LP-Ado	S2-Ac	S2-ALP	S2-Apoza
RDLP Toruń	47 113	22 118	21 742	16 842	4 900
Bydgoszcz	950	71	32	19	13
Czersk	6 000	5 100	3 294	2 765	529
Goląbki	2 620	620	747	578	170
Lutówko			148	46	102
Przymuszewo	2 500	1 760	3 268	2 100	1 168
Różana	243	43	99	57	43
Runowo	5 800	2 200	3 940	3 141	799
Rytel	14 000	8 000	5 770	5 073	697
Solec Kujawski	500	500	69	64	6
Szubin	4 000	1 900	1 380	1 072	308
Tuchola	3 050	300	993	582	411
Woziwoda	3 000	804	633	455	178
Zamrzeńca	2 250	800	1 278	877	401
Zołędowo	2 200	20	43	15	28
PN Bory Tucholskie			47		47
RDLP Gdańsk	10 044	10 044	7 977	5 371	2 606
Cewice	165	165	214	151	63
Kartuzi	55	55	125	53	72
Kościerzyna	36	36	130	89	41
Lipusz	9 636	9 636	7 308	4 929	2 379
Lubichowo	72	72	72	68	5
Strzebielno	80	80	129	82	47
RDLP Poznań	15 449	3 162	3 026	2 836	191
Czerniejewo	2 000	350	563	517	46
Gniezno	6 199	2 500	1 837	1 724	113
Jarocin	6 950	282	564	539	25
Piaski	300	30	62	55	6
RDLP Szczecinek	7 100	3 900	2 930	2 488	442
Bytów	3 900	3 700	2 751	2 359	393
Osusznica	3 200	200	179	129	50
RDLP Wrocław			134	128	6
Oborniki Śl.			92	86	6
Oleśnica Śl.			14	14	0
Zmigród			28	28	1
Razem	79 706	39 224	35 811	27 665	8 146

Źródło: Hościło A., Lewandowska A., 2018, Zastosowanie danych z satelity Sentinel-2 do szacowania rozmiaru szkód spowodowanych w lasach huraganowym wiatrem w sierpniu 2017 roku, Sylwan R. CLXII (8):619-627, 2018

WNIOSKI

- Według analiz zdjęć Sentinel-2 uszkodzeniu uległy lasy o łącznej powierzchni 35 811 ha, z czego 27 665 ha stanowią uszkodzenia lasów na terenie LP, zaś pozostałe 8 146 ha to uszkodzenia w lasach niebędących własnością LP.
- Według raportu opublikowanymi przez DGLP [BILP 2017] do odnowienia zakwalifikowano powierzchnię 39 224 ha, czyli o ponad 11 000 ha większą niż powierzchnia zniszczeń w LP określoną na podstawie danych satelitarnych.
- Ograniczeniem dla satelitów optycznych jest silne zachmurzenie. W przypadku sierpniowego huraganu bezchmurne zobrazenia dla całego obszaru zostały zarejestrowane ponad miesiąc po nawałnicy (alternatywą może być stosowanie danych z różnych sensorów).
- Powierzchnie lasów, na których nastąpiło prawie całkowite zniszczenie drzewostanu charakteryzują się homogeniczną teksturą o dominacji odbicia spektralnego od pokrywy glebowej.
- W przypadku drzew częściowo uszkodzonych, znaczące zmiany w strukturze ulistnienia, zawartości wody w liściach w porównaniu do nieuszkodzonych drzewostanów, będą mogły być określone metodami teledetekcyjnymi po upływie dłuższego okresu.
- Na zdjęciach późniejszych widać postęp prac porządkowych.

MONITOROWANIE OBSZARÓW POKŁĘSKOWYCH

